

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 60589-07-22 הישיבה הגבוהה כוכב השחר נ' לופס ואח'

תיק חיצוני:

לפני כבוד השופט, סגן הנשיא מרדכי בורשטין

תובעת הישיבה הגבוהה כוכב השחר
ע"י ב"כ עוה"ד גל מזרחי נחום ושיר פרומין

נגד

נתבעים/שולחי ההודעה לצדדים 1. איתמר בן ציון לופס
שלישיים 2. אורית גלית לופס
ע"י ב"כ עוה"ד נדב דרזנין

נגד

הצדדים השלישיים 1. הרב אוהד קרקובר
2. עו"ד ברי שומן
3. משה גוטסמן
ע"י ב"כ עוה"ד גל מזרחי נחום ושיר פרומין

פסק דין

מבוא

1. בישוב כוכב השחר ישיבה גבוהה, עמותה רשומה ובה לומדים כ-40-30 בחורים ואברכים בני 18 ומעלה (להלן: **התובעת** - **העמותה**). בנוסף, הפעילה התובעת מערך גנים עד חודש ספטמבר 2020.

התובעת מתקיימת ברובה מתרומות. חלק מתקציבה ממומן על ידי הורי בחורים לא נשואים הלומדים בישיבה או מתקציב משרד החינוך. בעמותה עובדים מגוון עובדים שהיקפם אינו רב - רבנים שמעבירים שיעורים, מנכ"ל העמותה, מזכירה במשרה חלקית ומספר עובדים שעתיים העוסקים בפיזור ואיסוף קופות צדקה.

2. הנתבע 1 (להלן: **הנתבע**), שימש בין השנים 2017-2022 כמנכ"ל התובעת. הנתבעת 2 (להלן: **הנתבעת**) נשואה לנתבע. תפקיד המנכ"ל כולל, ביו היתר, אחריות לניהול האדמיניסטרטיבי והפיננסי של הישיבה וכן גיוס תרומות עבור פעולות הישיבה.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 60589-07-22 הישיבה הגבוהה כוכב השחר נ' לופס ואח'

תיק חיצוני:

3. בכתב התביעה נטען שבסמוך לסיום עבודתו של הנתבע כמנכ"ל התובעת, התגלה שהנתבע נטל כספים רבים מכספי העמותה בניגוד לדין וכי עליו להשיב סך של 829,408 ₪, אשר ניטלו ללא היתר. נטען, כי התנהלות הנתבעים, כמו גם שתיקת הנתבעת, לנוכח מעשי בעלה, מהווים התרשלות וכי הנתבעים עשו עושר ולא במשפט.

4. הנתבע טען בכתב ההגנה שהתובעת חייבת לו כספים בהיקף משוער של כמיליון ₪. סכום זה מבוסס, לטענתו על יחסי עובד – מעביד שהיו בין הצדדים וכי כל הוצאה שהוצאה על ידי הנתבע כחלק מעבודתו, נעשתה בידיעה ובאישור מקדים של מנהליו והממונים עליו. נטען גם כי מצבה הכלכלי של התובעת שופר מאז שהנתבע נכנס לתפקידו.

הנתבעים הגישו הודעה לצדדים שלישיים כלפי הרב אוהד קרקובר - ראש הישיבה, לעורך דין ברי שומן - שהיה יו"ר העמותה בתקופה הרלבנטית ולמשה גוטסמן - ששימש מנכ"ל העמותה, במשך כפחות משנה, לפני כניסתו של הנתבע, לתפקיד.

5. בהחלטה מיום 07.02.23 נקבע כי הסמכות העניינית מסורה לבית משפט זה ולא לבית הדין האזורי לעבודה, מאחר שבחינת כתב התביעה והעילה המרכזית עליה מבוססת התביעה, מלמדת שהעילה היא נזיקית – גזל, תרמית ועוולות נוספות מפקודת הנזיקין (ראו והשוו: רע"א 2407/14 מורן רוחם נ' אג'נס פרנס פרס בע"מ (14.10.15)). במקביל נדחתה הבקשה לעיכוב ההליכים, מאחר שלא התנהל כל הליך מקביל לבית הדין האזורי לעבודה.

מאז ההחלטה האמורה חלפו למעלה משנתיים ימים. חרף טענותיו הקשות של הנתבע כלפי התובעת וצדדים שלישיים וחרף טענותיו בדבר חוב של כמיליון ₪ כלפיו, לא נקט הנתבע בכל תביעה לבית הדין האזורי לעבודה. הדבר אומר דרשני.

6. מטעם התובעת העידה הגב' מיכל וייס - מזכירת התובעת, עמיחי מי מרום - מנכ"ל התובעת כיום, צד ג' 1 הרב קרקובר, צד ג' 2 עורך דין שומן, מר אבי אברמוביץ - מנכ"ל התובעת עובר לכניסת הנתבע לתפקידו ומי שהיה אחראי על הגנים של התובעת כאשר הנתבע היה מנכ"ל, אמיתי לוין אברך בישיבה וכן יצחק לקס, אשר הלווה כספים לישיבה. מטעם הנתבעים העיד הנתבע ובנוסף העיד רואה החשבון אקרמן, שערך את הדוחות הכספיים של התובעת.

הנתבעת לא העידה.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 60589-07-22 הישיבה הגבוהה כוכב השחר נ' לופס ואח'

תיק חיצוני:

הפגישה בין הצדדים שקדמה להגשת התביעה

7. בזמן אמת, ביום 09.05.22 ועובר להגשת התביעה, נפגשו הצדדים המעורבים לפגישה, בה הטיח עורך דין שומן, בנתבע, שהתברר שסכום של למעלה חצי מיליון ₪ הועבר מהתובעת לחשבון הנתבע – טענות שאינן פשוטות כלל ועיקר, הן בהתחשב בגובה הסכום, הן בהתחשב בנפשות הפועלות ובתפקידו של הנתבע. בפגישה אף נטען שהנתבע נטל כספים שלא כדין בהיקף של כמיליון ₪. הנתבע טען שסכום ששכרו החודשי יהיה 10,000 ₪ ובנוסף הוא יהיה זכאי ל-10% מכל תרומה.

הנתבע טען שיש לו את הסכם השכר בבית (ע' 8 ש' 10 לתמליל), אך ההסכם לא הוגש. הנתבע אישר שאין לו חוזה חתום עם העמותה וכי יש לו חוזה חתום עם הרב, אלא שכאמור חוזה זה לא הוגש (ע' 16 ש' 13 לתמליל). הנתבע הודה באותה פגישה גם שעשה "קומבינות", אף שטען שהדבר היה לטובת הישיבה (ע' 19).

הנתבע הודה בפגישה שהעביר סכומים לחשבונו (ע' 12 ש' 3-1). עם זאת, לטענתו, מנחם אקרמן - רואה החשבון של התובעת, היה מודע לכך שהנתבע העביר בשנת 2018, סך של 240,000 ₪ לחשבונו ואמר לו "אם יש לך חתימה על 10% אתה יכול לקחת את זה כמקדמה" (ע' 13 ש' 8 לתמליל).

העדר הסכם בכתב

8. למעשה לא הוגש הסכם בכתב בין הצדדים בנוגע לתנאי העסקתו של הנתבע אצל התובעת. הדבר פועל לחובת שני הצדדים, בכל הקשור לנטל ההוכחה הרובץ לפתחם. בכל הקשור לנתבע – הטוען כי היה זכאי לתגמולים נוספים על שכרו ששוקף בתלוש השכר, תגמולים שהיו בסכומים של מאות אלפי ₪.

בכל הקשור לתובעת - התובעת היא המעביד והיה עליה למסור את פירוט תנאי העבודה ואת הסכם העבודה, זאת בהתאם לחוק הודעה לעובד ולמועמד לעבודה (תנאי עבודה והליכי מיון וקבלה לעבודה), התשס"ב-2002.

כפועל יוצא מכך, מועבר נטל ההוכחה בתובענה של עובד נגד מעסיקו, כאמור בסעיף 5 א לחוק, שזו לשונו: "בתובענה של עובד נגד מעסיקו שבה שנוי במחלוקת עניין מהעניינים לפי סעיף 2, והמעסיק לא מסר לעובד הודעה שהוא חייב במסירתה כאמור בסעיפים 1 או 3, בכלל או לגבי אותו עניין, תהיה חובת ההוכחה על המעסיק בדבר העניין השנוי במחלוקת, ובלבד שהעובד העיד על טענתו באותו עניין, לרבות בתצהיר לפי פקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971".

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 60589-07-22 הישיבה הגבוהה כוכב השחר נ' לופס ואח'

תיק חיצוני:

עם זאת, ככל שהגרסה של העובד אינה מפורטת ומעורפלת, באופן המקשה על המעסיק להתמודד עמה, ניתן להביא זאת בחשבון במסגרת כלל השיקולים שעליהם תתבסס ההכרעה אם המעסיק הרים את נטל השכנוע המוטל עליו (ע"ע (ארצי) 20880-07-20 Tesfaselase Desale Zerezgi נ' קפלן את לוי בע"מ (20.06.22)).

התובענה אינה תובענה של עובד נגד מעסיקו. מכל מקום, אף אם נביא בחשבון את שאלת נטל ההוכחה, הקשורה לעניין הוכחת הסכם העסקה ותנאיו, ובהתחשב במכלול הראיות שהובאו בעניין זה, מתבקשת המסקנה כי בענייננו הרימה התובעת את נטל השכנוע בכל הקשור לחלק מתנאי העסקת הנתבע. זאת, חרף העדר הסכם העסקה בכתב וכפי שיפורט לקמן.

פירוט רכיבי התביעה

9. התובעת טענה כי הנתבע ביצע העברות כספיות מחשבון העמותה לחשבונו בסך של 438,401 ₪ כנגד הוצאת קבלות על שם עוסק פטור של הנתבע וכי הנתבע הפקיד לחשבון הבנק שלו, המחאות של העמותה, בסך מצטבר של 126,094.22 ₪. בנוסף נטען כי הנתבע תדלק ביתר סכום של 56,757 ₪, ערך קניות ברשת ילו ובמעין 2000 על חשבון התובעת ועבור צרכיו האישיים בסך מצטבר של 25,961 ₪, כי העביר המחאות לקרוב משפחתו סעדיה לופס בסך של 7,790 ₪, כי שילם עבור נופש לו ולמשפחתו בהמחאה של התובעת בסך 2,621 ₪, כי רכש מקפיא בסך 1,290 ₪, כי הזמין ריהוט עבורו בסך מצטבר בסך של 21,980 ₪, כי שילם סך של 13,040 ₪ ב-4 המחאות של התובעת למטרה לא ברורה וכי עשה שימוש בכרטיס אשראי של אברך, לצרכיו האישיים, בסך מצטבר של 24,453 ₪. נטען שהנתבע העביר לאותו אברך החזרים, מחשבונה של הישיבה - התובעת. בנוסף נטען שהנתבע גזל כספי תרומות, בסכומים גבוהים, שהיו אמורים להגיע לישיבה - התובעת.

על התנהלות הצדדים והנטל

10. הטענות המיוחסות לנתבע הן טענות קשות, שהן למעשה טענות בעלות אופי פלילי, שהנתבע גזל ורימה את התובעת. בחינת התנהלות התובעת מלמדת על התנהלות לא סדורה ואף על "בלגן" בהתנהלותה (ע' 115 ש' 2). לא היו הסכמי העסקה מסודרים בעבר וכיום יש הסכמי העסקה (ע' 116 ש' 3). עם זאת, גם חוסר התנהלות ו"בלגן" אינם מצדיקים הפקרות ונטילת כספים שלא כדין. למען שלמות התמונה יצוין שהתובעת הגישה תלונה במשטרת ישראל כנגד הנתבע, אך לא התנהל הליך פלילי ולא הוגש כתב אישום כנגד הנתבע.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 60589-07-22 הישיבה הגבוהה כוכב השחר נ' לופס ואח'

תיק חיצוני:

11. "כאשר אחד הצדדים להליך מעלה טענת מרמה או זיוף, מוטל עליו נטל השכנוע להוכחת טענתו, בין אם מדובר בתובע או בנתבע. הגם שהנטל הוא של מאזן הסתברויות, כמקובל במשפט האזרחי, הרי שכמות הראיות ורף הראיות הנדרש לגבי טענת מרמה, אשר לה גוון מעין פלילי, הם גבוהים יותר ועל בית המשפט לבחון את הראיות בזהירות ובקפדנות [ראו למשל: ע"א 3546/10 מישאלי נ' קליין (18.4.2012), פסקה 14; ע"א 3725/08 חזן נ' חזן (3.2.2011), פסקה 31; ע"א 475/81 זיקרי נ' "כלל" חברה לביטוח בע"מ, פ"ד מ(1) 589, 594 (1986) (להלן: עניין זיקרי)]" (ע"א 7456/11 מוריס בר נוי נ' מלחי אמנון (11.04.13) פסקה 15).

בחינת מכלול טענות הצדדים, העדים שהעידו והראיות שהובאו מלמדת שהתובעת עמדה בנטל הנדרש להוכחת הטענה כי הנתבע נטל כספים שלא כדין וכי עליו להשיבם.

עם זאת, כפי שיפורט לקמן התובעת עמדה בנטל ההוכחה האמור באופן חלקי. בנוגע לרכיבים מסוימים בתביעה, התובעת אכן עמדה ברף הנדרש להוכחת טענותיה. מנגד, בנוגע לרכיבים אחרים, בהתחשב ברמת הזהירות המתבקשת מבחינת הראיות וטיבן וברמת ההוכחה הנדרשת, עולה כי התובעת לא הוכיחה שהנתבע נטל כספים שלא כדין.

אחריות הנתבעת

12. הנתבעת לא העידה, אף שהיא בעלת דין ואף שהייתה שותפה לחשבון הנתבע (הבעלות המשותפת בחשבון מקימה חזקה שהחלקים בו שייכים לשני בני הזוג בחלקים שווים – ראו: ע"א 655/89 דבורה מטלון (כץ) נ' חיים כץ פ"ד מח(3) 845, 849). כפי שיפורט לקמן, הנתבעת גם נהנתה מנופש משפחתי במימון התובעת, שלא כדין ומכאן שותפותה, הלכה למעשה, למעשים, מתבקשת המסקנה לפיה גם עליה להשיב הכספים שניטלו. מסקנה זו מתבקשת גם לנוכח ההסכמה שבשתיקה של הנתבעת, למעשי הנתבע ובכך שהנתבעים נמנעו מלהביא את גרסתה כעדות בהליך. בעניין זה אף לא נסתרו הטענות שהנתבעת עשתה עושר ולא במשפט וכי עליה להשיב הכספים גם מטעם זה (על השותפות לעוולת הגזל, על היחס בין דיני עשיית עושר ולא במשפט לדיני הנזיקין, ועל החפיפה האפשרית ביניהם כשעסקינן בעוולת הגזל, ראו והשוו: ע"א 7225/19 עזבון המנוח סמיר מוחמד חמדאן חאג' אחמד נ' עזבון המנוח פריד מוחמד חמדאן חג' אחמד (26.06.22) פסקה 54 ואילך והאסמכתאות שם).

תנאי העסקתו של הנתבע

13. הנתבע קיבל שכר מידי חודש.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 60589-07-22 הישיבה הגבוהה כוכב השחר נ' לופס ואח'

תיק חיצוני:

עורך דין שומן העיד שהרב קרקובר דיבר עם הנתבע ולאחר מכן הוא סיכם עם הנתבע על שכר: "בצורה חד משמעית סוכם על שכר של משכורת קבוע, ולא שום אחוזים של תרומות" (ע' 120 ש' 3-4) וכי הייתה פגישה אחת לסכם את השכר. מתלושי השכר עולה שסוכם על שכר חודשי בסך של 9,000 ₪ ובנוסף היה זכאי הנתבע לקבל רכב והחזקת רכב. בהמשך הדרך הועלה השכר ל-10,500 ₪. הרב קרקובר ועורך דין שומן, העידו שאישרו מספר פעמים בונים בגין גיוס תרומות וכי הדבר צוין בתלושי השכר. עדותם נתמכת בתלושי השכר כאמור, שכן במספר פעמים שולם לנתבע בתלוש השכר בונים.

הדבר סותר, מניה וביה, את טענתו של הנתבע על סיכומים אחרים. כך למשל, עבור חודש 08.18, שולם לו בונים בסך של 4,000 ₪, עבור חודש 07.21 שולם לו בונים בסך של 5,000 ₪, עבור חודש 08.21 בונים בסך של 3,000 ₪, עבור חודש 09.21 בונים בסך של 3,000 ₪ ועבור חודש 10.21 בונים בסך של 3,000 ₪. סך הבונוסים ששולמו לנתבע למשכורתו הם בשיעור של 18,000 ₪. הנתבע אישר שהיה חסר ניסיון קודם בתחום הניהול, כי קודם לכן היה מורה ועסק בעבודות פיזיות וכי לא היה לו כל ניסיון קודם בגיוס כספים (ע' 246).

14. בחינת עדותו של הנתבע בהתחשב בעדים שהעידו והראיות שנשמעו מלמדת שלא ניתן לסמוך על גרסתו.

ראשית, הנתבע טען שהוא זכאי ל-10% מהתרומות שגייס. הנתבע לא הגיש כל מסמך בכתב או ראיה אחרת התומכים בטענה זו. באי הגשת מסמך שכזה קמה חזקה לרעתו לפיה ידע שהמסמך לא יתמוך בגרסתו, ככל שקיים מסמך כזה. יודגש שהנתבע טען בפגישה שהוקלטה כי יש לו הסכם ומכל מקום הסכם שכזה לא הוגש. הנתבע העיד שהובטח לו 10% גם מהתחייבויות לקבל תרומה, גם אם לא נתרמה בפועל (ע' 206) והדבר מוקשה מניה וביה.

הנתבע נשאל מדוע לא הועבר הסכום עבור 10% מהתרומות בתלוש השכר והשיב שהדבר היה בהתאם להנחיית רואה החשבון אקרמן, והרב קרקובר (ע' 213). רואה החשבון אקרמן סתר את טענות הנתבע בנדון (ע' 267) ויש להעדיף את עדות רואה החשבון אקרמן, שאין לו עניין בהליך, גם בעניין זה. אמנם מעדותו של מי מרום, עלה, כי אברך מסוים שהיה אוסף קופות צדקה עבור התובעת טען לזכאות לעשרה אחוזים, אלא שאותו אברך אף מסר לו שלא קיבל בפועל עשרה אחוזים

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 60589-07-22 הישיבה הגבוהה כוכב השחר נ' לופס ואח'

תיק חיצוני:

(ע' 115). עם זאת, וייס העידה לגבי האברך שאכן היה רישום בעניין זה, אשר השתקף בדוחות(ע' 18). מה שלא ניתן לומר על מערכת היחסים שבין התובעת לנתבע. מכל מקום, הנתבע לא הניח תשתית ראייתית מספקת לטענתו, כי היה זכאי לעשרה אחוזים. אין בהתנהלות התובעת, הנטענת כלפי אדם שאסף קופות צדקה, כדי ללמד על זכאות הנתבע לתגמולים.

הנתבע טען כי היו גירעונות לפני שהוא הועסק וכי בעקבות פעילותו היה גידול בהתחייבויות ובנכסים. עם זאת, בהעדר הסכמה מוכחת, אין בטענות אלה כדי להצדיק מתן תגמולים, שכן פעולות אלה מטיבן היו מצויות במסגרת תפקידו של הנתבע אצל התובעת, בגינו קיבל שכר כעולה מתלושי השכר.

אמיתי לויין שהיה אברך בישיבה העיד בתצהירו שבשנת 2021 טענו בפניו אברכים שהם לא קיבלו מלגות וכי הוא פנה בעניין זה לנתבע אשר מסר לו בשיחות שונות, כי משרד הדתות לא מעביר כסף לישיבה. לויין לא נחקר בעדותו על הדברים שאמר לו הנתבע. הנתבע לא טען בעניין זה ואף לא הניח תשתית ראייתית לכך שמשרד הדתות לא העביר כספים. יש בכך כדי לחזק את התשתית הראייתית העומדת לחובת הנתבע, גם בכל הקשור לכך שהנתבע היה המוציא והמביא ולא הרב קרקובר.

עד נוסף ששפך אור על התנהלות הנתבע היה מר יצחק לקס, שהעיד שהנתבע פנה אליו וביקש הלוואה של 250,000 ₪, לטובת התובעת וכי נחתם הסכם הלוואה הכולל הסדרי תשלום וערבות של הרב קרקובר, כולל משכון ביתו של הרב קרקובר. לקס העיד כי כל ההתקשרות הייתה מול הנתבע וכי ההסכם אף נערך בבית הנתבע (ע' 165). לקס העיד שהרב קרקובר מסר לו לאחר מעשה שחתימתו להסכם ולמשכון זויפה. ב"כ הנתבע בחר שלא לחקור כנדרש בעניין דברים שאמר הרב קרקובר, ללקס. באי חקירת העד בנושא מהותי זה, קמה חזקה לרעת הנתבע, לפיה ידע שהעד לא יתמוך בגרסתו.

עדות לקס נתמכת בעדות הרב קרקובר, הן לעניין הטענות על זיוף החתימות והעדר ידיעת הרב קרקובר על הלוואות שניתנו (ראו למשל: ע' 39-38). העדר נוכחות הרב קרקובר במעמד החתימה אף שעסקין בסכום רב מלמדת שרב הנסתר על הנגלה וכי הנתבע היה המוציא והמביא. מכאן, שיש לזקוף זאת לחובת הנתבע.

על העדר הצורך ליטול הלוואות בהיקף גדול, העיד גם עו"ד שומן: "כל השנים ואני בוועד מאז שהקמנו את הישיבה, עד היום בהתנדבות, כול השנים הניהול הוא חל על האדמיניסטרטיבי, טבעי, יחסית פשוט, אם לא מכשולים הוא פשוט. ואנחנו תמיד שמרנו על שמרנות פיננסית לא לקחת הלוואות אין שום צורך, מה שיש לנו סך הכול כולל אברכים קטן, וזהו, ולכן המזכיר לא משרה מלאה מבחינת היקף עבודה. מה שהכי חשוב אצלנו לגייס כסף" (ע' 122 ש' 18-20).

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 60589-07-22 הישיבה הגבוהה כוכב השחר נ' לופס ואח'

תיק חיצוני:

התובעת לא התנהלה באופן מסודר, בלשון המעטה. עם זאת, המוציא והמביא היה הנתבע והוא שידע באיזה אופן לייחס העברת כספים, מבלי שניתן יהיה לעקוב בקלות אחר כל העברה.

הרב קרקובר העיד שהוא איש תורה וחינוך, כי הוא לא איש כספים ולא מבין בכספים. עם זאת, מאחר שאנשי העמותה מתנדבים ולא נוכחים בישיבה, הוא היה זמין לחתימות, תוך שהוא בוחן את מהות ההוצאה ולכן נבחר להיות מורשה חתימה (ע' 41-39). הרב קרקובר לא ידע להשיב על חלק מהשאלות שנשאל. חרף התמיהות שעולות מעדותו של הרב קרקובר, לא נסתרה גרסת התובעת, לפיה הרב קרקובר סמך על הנתבע.

שנית, הנתבע הודה שקיבל שיקים חתומים של הרב קרקובר ואף חתם בשמו של הרב קרקובר על שיקים (ע' 240). זאת, בשעה שהרב קרקובר העיד שלא ניתנה הרשאה לנתבע לעשות כן. בנוסף העיד הנתבע שהיה דיסק און קי של עורך דין שומן במשרד וכי נעשה שימוש בכך במערכות מס"ב, מבלי לקבל אישור של עורך דין שומן (ע' 238) – די בכך כדי לדחות מעיקרן את הטענות כלפי עו"ד שומן. גם מזכירת התובעת, מיכל וייס, העידה שמורשי החתימה לא נתנו לה הרשאה לבצע העברות וכי היא עשתה בפועל שימוש בדיסק און קי. עם זאת, עדות וייס מפריכה את טענות הנתבע, שכן היא העידה שהנתבע הוא שנתן לה הוראות למי להעביר כספים (ע' 20). מכאן שאף אם גם הגב' וייס לא נהגה באופן תקין, פעולותיה היו בהתאם להוראות הנתבע, אשר נהנה בפועל מההעברות. יודגש שאין כל טענה שהגב' וייס נהנתה מהעברה כלשהי וכפי שיפורט לקמן, עדות הגב' וייס הותירה רושם טוב. מסקנה זו מתחזקת, ביתר שאת, בהתחשב בעדותו של עורך דין שומן, שהעיד שנעשה שימוש בדיסק און קי, כי הוא כלל לא ידע שהיה במשרד דיסק און קי עם שמו (ע' 156) וכי הוא לא יודע כיצד הוא הגיע למשרד (ע' 157). הוא העיד שלא היה דבר כזה פנקסי שיקים חתומים במשרדי העמותה וכי הוא לא חתם מראש על שיקים, אלא אם כן **"היה משהו ספציפית מראש שצריך הייתי חותם משהו אחד"** (ע' 158 ש' 1-2).

הנתבע העיד שהיה ספר נהלים בישיבה, שאישר לבצע שימוש בדיסק און קי (ע' 238). למותר לציין שספר נהלים שכזה לא הוגש ואף הגב' וייס לא נחקרה בעניין זה. מכאן שאין בטענה זו כדי להועיל לנתבע.

מאחר שהנתבע הודה שחתם על השיקים, ממילא לא הייתה לתובעת או לצדדים השלישיים, דרך לעקוב אחרי השיקים האמורים, כפי שהודה גם רואה החשבון אקרמן (ע' 269) וכפי שלמעשה הודה גם הנתבע כי בזמן אמת לא היה לתובעת או לצדדים השלישיים מושג **"על כמה הצ'ק נרשם"** (ע' 222).

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 60589-07-22 הישיבה הגבוהה כוכב השחר נ' לופס ואח'

תיק חיצוני:

שלישית, הנתבע העיד שהיו לו תכתובות רבות בטלפון עם הרב קרקובר ועורך דין שומן, אך תכתובות אלה לא הוצגו ולא הוגשו. לטענת הנתבע, הוא לא הצליח לשחזר את הטלפון ואין לו תיעוד נוסף התומך בכך, זאת בהתחשב בטענה שהמידע נכלל במסגרת תכתובות במיילים פנימיים של מקום העבודה (ע' 252). עם זאת, לא הוגשו ראיות של ממש לניסיונות לשחזר את הטלפון. הנתבע גם לא ביקש גילוי מסמכים ולא ביקש לחשוף את ההתכתבויות האמורות.

באי הגשת הראיות האמורות, או חיפוש ראיות התומכות בטענות הנתבע בעניין זה, שהיו יכולות להוביל לקבלת גרסת הנתבע, מקימה חזקה לרעת הנתבעים לפיה לא ניתן לסמוך על גרסתם בנדון.

רביעית, הנתבע אישר שההתנהלות הייתה "**הפקרות**" (ע' 222 ש' 1). הנתבע גם אישר כאמור שקיבל סך של 240,000 ₪ קודם שגייס כספים ובכך נסתרת גרסתו, מניה וביה (ראו פרוטוקול הפגישה ע' 13). שכן, אין כל היגיון שסכום בלתי מבוטל זה, בהתחשב גם באופי הישיבה ובממדיה, יינתן לנתבע מראש. לנתבע אין כל הסבר בנוגע לסכום זה ועליו להשיבו.

חמישית, אבי אברמוביץ העיד שחברי העמותה וראשי הישיבה לא היו מודעים להתנהלות הכספית הלא תקינה של הנתבע ובוודאי שלא ידעו שהנתבע לא העביר כספים הנדרשים לגנים. הוא העיד שחלקים ניכרים מכספים שהועברו ממשד החינוך עבור הגנים נלקחו ע"י הנתבע לצרכים אחרים. באותה תקופה מערך הגנים פעל תחת התובעת ותחת הנתבע כמנכ"ל העמותה (ע' 75). יוטעם שמעדותו של אברמוביץ עולה שהיה שכיר של התובעת ולא היה זכאי לקבל אחוזים מגיוס תרומות. הנה לנו שכיר נוסף בעמותה התובעת המקבל משכורת המשתקפת בתלושי השכר ולא מעבר לכך.

שישית, מיכל וייס, על אף שיש לה עניין מסוים בהליך, הותירה רושם טוב בעדותה ואף העידה בזהירות. היא העידה כי הנתבע בתחילה ביקש החזר הוצאות בסך של 6,000 ₪ ללא הצגת חשבוניות מתאימות. גם כאשר הנתבע העביר חשבוניות, אחרי שביקשה, הן לא תאמו סכומים שהורה לה להעביר. בהמשך עבודתו הוא הפסיק להעביר חשבוניות וטען שהוא סוגר את הדברים מול רואה החשבון. כשהיא לא הייתה במשרד, בוצעו העברות בסכומים גבוהים מאד, חלק לנתבע וחלק לספקים שלא הכירה. היא העידה שבביקורות לסגירת דו"חות כאשר הייתה מבקשת חשבוניות או מסמכים אחרים שהיו מגעים לנתבע הוא אמר לה שיעביר במרוכז הכל לרואה החשבון וישב אתו. בנוסף, מעדותה עלה שהנתבע "**הסתובב**" דרך קבע עם פנקס שיקים של התובעת ובפועל רוב השיקים נכתבו בכתב ידו של הנתבע. היא העידה שלפני שהנתבע הגיע הרישום היה מסודר יותר (ע' 13), כי התשלום לאברכים היה בעבר בהעברה בנקאית ובתקופת הנתבע היו פעמים שהתשלום הועבר גם

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 60589-07-22 הישיבה הגבוהה כוכב השחר נ' לופס ואח'

תיק חיצוני:

בשיקים, לא בצורה מסודרת ולא ביום קבוע (ע' 14). היא העידה: "לא הייתי רגילה שמנהל לוקח לעצמו כסף ומוציא קבלה על כסף שהוא מקבל" (ע' 25 ש' 26) וכי "לעולם לא ראיתי העברות אצל מנהלים קודמים העברות פרטיות או הוצאות מהסוג שאיתמר הוציא וגם מעולם לא היה מנהל שהסתובב עם הפנקס שקים בכיס שלו או באוטו שלו ופיזר שקים בצורה כזאת" (ע' 31 ש' 4-6). עדותה של מיכל וייס סותרת מעיקרה את עדות הנתבע לפיה היא הייתה "עושה העתק הדבק" לחותמת של הרב קרקובר (ע' 240)

שביעית, הנתבע טען טענות קשות כנגד הרב קרקובר בפרט וכנגד הצדדים השלישיים. כך למשל, טען הנתבע כי הרב קרקובר ביקש ממנו לרכוש ספה לחדר הפרטי שלו כרב הישוב (ע' 231) וכי היו אנשים שביצעו עבודות אישיות לרב קרקובר (ע' 247). הנתבע לא העיד כאמור כל עדים להוכחת טענות אלה ולא הגיש כל ראיה בנדון. מכאן שיש לדחות את טענותיו, שלא הונחה להן תשתית ראייתית, כנגד הצדדים השלישיים ויש בדחיית טענות אלה כדי ללמד גם על המשקל שיש לתת לעדותו של הנתבע.

15. אמנם לא הוגשה חוות דעת חשבונאית, אך בסופו של יום העיד רואה החשבון של התובעת אקרמן. מעדותו ניתן ללמוד על התנהלות הצדדים ויש בעדותו כדי לתמוך משמעותית בגרסת התביעה.

רואה החשבון אקרמן העיד שהייתה בקרה פנימית טובה אצל התובעת (ע' 259 - 258). די בעדות זו כדי להציב משוכה של ממש, בכל הקשור לקבלת ההודעה לצדדים שלישיים.

גם רואה החשבון אישר שההתנהלות לא הייתה מול הרב קרקובר, אלא מול הנתבע ומנהלת המשרד מיכל (ע' 266). מעדותו עלה שבדרך כלל הנתבע היה מוסר את החומר למשרד רואה החשבון ומגיע לשם (ע' 255) והחומר הגולמי היה נמסר לקראת עריכת הדוחות (ע' 266).

הוא העיד שטרם אישור הדוחות הכספיים התנהלה שיחה, לרוב טלפונית, שהשותפים לה היו רואה החשבון, עו"ד שומן והמנהל – הנתבע (ע' 260). רואה החשבון גם העיד שהדיוט לא יכול לראות משיכות כספים של הנתבע מדו"ח התובעת (ע' 268 ש' 34) וכי הדוח "לא יורד לפירוט של פרסונליים" (ע' 269 ש' 9).

עו"ד שומן העיד כי אצל הנתבע היה "קשה לקבל דיווחים ממנו, והרבה היה שישבנו על דוחות כספיים ואז הייתי חוקר את הרואה חשבון שתי וערב אם קיבלת כול מה שהוא צריך, אם זה משקף נכון, אם הכול בסדר, אם יש איזה שהוא דגל אדום משהו בעייתי" (ע' 155 ש' 22-20).

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 60589-07-22 הישיבה הגבוהה כוכב השחר נ' לופס ואח'

תיק חיצוני:

מכאן שהצדדים השלישיים לא היו יכולים ללמוד מהדו"חות האמורים על מעשי הנתבע. רואה החשבון העיד שנכון ליום 31.12.20, כעולה מהדו"ח של שנת 2020, הגרעון המצטבר של התובעת היה 994,976 ₪ (ע' 263 ש' 24-25).

רואה החשבון העיד שלא נתן הנחייה לרשום את התרומות כקבלה וכי בשנות העבודה הראשונות של הנתבע לא היה ידוע לרואה החשבון שהנתבע מושך אחוזה (ע' 267). יש בכך להעיד על תנאי העסקתו של הנתבע. כן עמד רואה החשבון אקרמן על החובה לציין את מקבלי השכר הגבוה בעמותה (ע' 268). די בעדות רואה החשבון כדי לסתור את גרסת הנתבע מעיקרה. בפרט באשר לזכאותו לקבל 10% מהתרומות.

16. המורס מהאמור לעיל הוא שתנאי העסקתו של הנתבע היו כמפורט בתלושי השכר ולא קמה לו זכאות לקבל כספים נוספים מעבר למפורט בתלושי השכר.

בחינת רכיבי התביעה

העברות מס"ב ושיקים לחשבון הנתבעים

17. לאחר שפירטנו כל אלה נבחן את הרכיבים המפורטים בתביעה. הרכיב הראשון הוא העברות כספיות באמצעות העברות מס"ב מחשבון התובעת לחשבון הנתבע בסך מצטבר של 438,401 ₪, כנגדן הוציא קבלות על שם עוסק פטור וכן המחאות של התובעת, שהנתבע הפקיד בחשבונו בסכום מצטבר של 126,094.22 ₪. התובעת לא הגישה דפי חשבון בנק שלה, אך כאמור רואה החשבון אקרמן תמך בטענותיה. בכל הקשור להעברות מס"ב מחשבון העמותה לחשבון הנתבע, הוגשו קבלות של הנתבע התומכות בסכום שהועבר (נספח 4 לכתב התביעה). כן הוגשה טבלה המפרטת את הסכומים ומועדם (נספח 5 לכתב התביעה). הטבלה האמורה נערכה ע"י מנכ"ל התובעת הנוכחי עמיחי מי מרום. מי מרום העיד שרואה החשבון לא רצה להיות מעורב בעניין ואמר לו לערוך את הטבלה (ע' 58). רואה החשבון אקרמן העיד שהקבלות של הנתבע לא הועברו בזמן קבלת חומרים גולמיים, אלא בהמשך (ע' 265) וכי הקבלות הועברו ישירות למשרד ולא עברו לעו"ד שומן קודם (ע' 269 ש' 34). הנתבע לא חלק למעשה על סכומים אלה, שהועברו לידי. הנתבע אף לא הגיש דפי חשבון בנק, מטעמו לסתור הטענות, אף שכאמור לא קמה לו זכאות לקבל הסכומים האמורים.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 60589-07-22 הישיבה הגבוהה כוכב השחר נ' לופס ואח'

תיק חיצוני:

הנתבע הודה בפגישה שהעביר סכומים לחשבונו (ע' 12 ש' 1-3), לכל הפחות בהעברת 240,000 ₪ לחשבונו בשנת 2018 (ע' 13 ש' 7). מכאן שהנתבע הודה בטענות התובעת על כך שהועברו כספים לחשבונו.

הנתבע העיד: **"אני לא עשיתי בדיקה כי אני לא צריך להוכיח שאין לי אחות, אני לא מבין"** (ע' 235 ש' 21). עם זאת, מאחר שהנתבע אישר שהעביר כספים לחשבונו ולא חלק על עובדה זו, אך תמורה הוא מדוע לא ערך הנתבע בדיקה ולא סתר את טענות התובעת. הנתבע גם לא ביקש בגילוי מסמכים לקבל את חשבונות התובעת וד"ל. ב"כ הנתבע טען כי התובעת לא הציגה את דוחותיה הכספיים, אך בסופו של יום הוגשו הדוחות הכספיים כראיה ויש בהם כדי לתמוך בגרסת התובעת.

18. הנתבע אמנם טען כנגד קבילות הטבלה, אך דין טענתו להידחות. מי מרום העיד כי הטבלה נערכה במהלך עסקים רגיל. עדותו של מי מרום מלמדת כי דרך עריכת הטבלה ואיסוף הנתונים מעידים על אמיתות תוכנה. אף לא נסתרה הטענה שהתובעת נוקטת באורח סדיר אמצעי הגנה סבירים מפני חדירה לחומר מחשב ומפני שיבוש עבודת המחשב. בפגישה, הוצג לנתבע קלסר ובו המסמכים המשקפים את הרישום שנעשה בטבלה (ראו למשל: ע' 15) ומכאן שהנתבע אינו יכול לטעון היום כנגד קבילות הטבלה, כאשר המסמכים הגולמיים הוצגו לו בזמן אמת ולא הייתה מניעה שיקבלם או שיגיש ראיות סותרות.

19. הנתבע סומך יתנו על עדות רואה החשבון, אשר אישר בעדותו קיומה של אפשרות לכך שהכספים הועברו כדין לנתבע. אלא שרואה החשבון אקראי העיד כהאי לישנא: **"הישיבה תכננה, רצתה לבנות מיזם קמפוס מרכזי, בית מדרש גדול בישוב שלהם. ולצורך זה הוא ביקש לקבל תוספת עמלה, וזה במסגרת שירותים שהוא יתן לעמותה כפרילנסר כקבלן. זאת אומרת כל עוד הוא מקבל על התשלומים, הוא מנפיק חשבונית מס מצד אחד על מה שהוא מקבל כקבלן ומה שהוא מקבל לא כקבלן כשכיר, הוא מקבל על זה תלוש, אז לא ... עם זה בעיה, כי בסופו של דבר קבלן אמור להיות לו תיק"** (ע' 257 ש' 20-26). הנתבע לא הרים את הנטל כי סוכם שמלבד העסקתו כעובד שכיר הוא יתן שירותים כקבלן עצמאי וכי יהיה זכאי לשכר נוסף וממילא אין בעדות רואה החשבון כדי לסייע לו, אלא להפך. הרב קרקובר נתן הסבר לבונוסים, מאחר שהנתבע היה שכיר ועבד יותר בתקופות של מגביות מסוימות **"נתנו לו יותר בונוס על העבודה המאומצת בזמן הצ'ריטי"** (ע' 276 ש' 31-32). ממילא, אין כל הצדקה למתן בונוסים ככל שהנתבע היה זכאי ממילא ל-10% מהתרומות.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 60589-07-22 הישיבה הגבוהה כוכב השחר נ' לופס ואח'

תיק חיצוני:

מסקנה זו מתבקשת גם לנוכח העובדה שכאשר התובעת הסכימה לתת בונוסים לנתבע הדבר הופיע מפורשות בתלושי השכר ולא הייתה כל מניעה שהדבר ייעשה כן באופן קבע ובאי הצגת ראיות כאמור מצד הנתבע, פועל הדבר לחובת הנתבע.

20. הנתבע טען גם שהתובעת לא הביאה אסמכתאות לקיומם של השיקים ולמשיכתם או לחשבון הבנק אליו נפרעו השיקים. מאחר שהנתבע לא הוכיח זכאות לקבל סכומים אלה, מעבר לסכומים ששולמו לו בתלושי השכר ומאחר שהנתבע לא הוכיח שקיימת לו זכאות לקבל תגמול נוסף מעבר לשכרו – מתבקשת המסקנה כי כספים אלה הועברו שלא כדין לנתבע ועליו להשיבם. מסקנה זו מתבקשת ביתר שאת בהתחשב בהיקף הסכום שניטל שלא כדין, באופן העברת הסכום שיש בו כדי ללמד על הפרת חובת אמון שיש בה כדי להצדיק חובת השבה (ראו והשוו: ת"א (מרכז) 46019-12-14 **חברה קדישא גחש"א ראשון לציון באמצעות מנהלה המיוחד עו"ד ארז חבר נ' יוסף ברויאר ואח'** (05.11.19)). מכאן שעל הנתבעים להשיב לתובעת סכום מעוגל של 565,000 ₪.

דלק

21. התובעת טענה כי הנתבע גבה שלא כדין סך של 56,758 ₪ עבור דלק. לטענתה, לא היה מקום שהנתבע יתדלק בסכומים גבוהים וכך למשל בחודשים האחרונים לעבודתו צרך דלק בסכום חודשי של 4,000 - 6,000 ₪.

22. הנתבע אישר שקיבל רכב מהתובעת שהיה בו דלקן או כרטיס תדלוק (ע' 192 ש' 18). עם זאת, הנתבע העיד שבשלב מסוים הוא השתמש ברכבו הפרטי בהסכמת הצדדים לצרכי העבודה וקיבל לטובת העניין כרטיס תדלוק במקום להתקין דלקן ברכבו (ע' 195 ש' 28). הנתבע העיד שלא בכל הזמן היה כרטיס תדלוק וסוכם שהוא יקבל תשלום עבור הדלק (ע' 219). בתלושי השכר של התובע עולה כי בחלק מהחודשים היה גילום רכב ובחלק לא. רואה החשבון אקרמן העיד שהדבר יכול לנבוע גם משיקולי מיסוי (ע' 261-262).

23. מאחר שלא נערך כאמור הסכם העסקה בכתב, מאחר שהנתבע טען שהיה זכאי לפי ההסכמה בין הצדדים לצרוך דלק, מאחר שניתן לנתבע כרטיס תדלוק מאחר שלא יכולה להיות מחלוקת שבחלק מהחודשים לא גולם רכב בתלוש השכר, מאחר שהתובעת טוענת שהייתה הסכמה לצריכה חודשית בסך מסוים של 1,500 ₪ וטענה זו לא הוכחה כנדרש, יש מקום לדחות את טענות התובעת בכל הקשור לגביית כספים בגין דלק.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 60589-07-22 הישיבה הגבוהה כוכב השחר נ' לופס ואח'

תיק חיצוני:

רכישות ברשת "ילוו" וברשת "מעין 2000"

24. התובעת טענה כי הנתבע ערך קניות ברשתות האמורות על חשבון התובעת ולצרכיו האישיים בסך מצטבר של 25,961.43 ₪. מאחר שהנתבע הודה שרכש קניות לביתו (ראו למשל: ע' 229-231), מאחר שהנתבע טען שחלק מהקניות היו בגין שכר לנתבעת ששימשה כטבחית בישיבה, אף שעניין זה הוכחש ע"י הרב קרקובר, מאחר שהנתבע העיד שהרכישות היו בגין שעות נוספות שעשה וערך רישום בעניין זה (ע' 232), אף שרישום לא הוגש, מאחר שהנתבעת לא העידה, מאחר שהרב קרקובר העיד שלא אישר לנתבע לערוך רכישות כאמור ובהעדר ראיות סותרות, דין התביעה להתקבל ברכיב זה ועל הנתבעים לשלם סך מעוגל של 26,000 ₪ לתובעת.

המחאות לקרוב המשפחה סעדיה לופס

25. הנתבע לא העיד בעניין זה ולא סתר את טענות התובעת כי נמסרו המחאות לקרוב משפחתו בסך כולל של 7,790 ₪, שלא כדין. הלכך, על הנתבע להשיב סכום זה.

תשלום עבור נופש בעין צורים

26. הנתבעים שילמו בהמחאת של התובעת סך של 2,641 ₪ לנופש משפחתי. אמנם הנתבע העיד שהרב קרקובר אישר לו היציאה לנופש ואישר גם שהנופש היה נופש יחיד בתקופת ההעסקה (ע' 183). עם זאת, הרב קרקובר סתר הטענות האמורות וממילא לא הונחה תשתית ראיתית לזכאותו של הנתבע, לנופש. הלכך, על הנתבעים להשיב הסכום האמור.

הזמנת רהיטים

27. הנתבע העיד שהריהוט נרכש עבור הישיבה, מאחר שהייתה פנימייה בישיבה באותן שנים (ע' 223) וכי הזמנת הרהיטים הייתה עבור הישיבה. מאחר שנבנתה שכונת קרוונים עבור הישיבה, פנה ראש ישיבת מיר - הרב פינקל, על מנת לשהות במקום ולצורך כך נרכש ריהוט. הנתבע אישר שכתובתו הפרטית מופיעה באחת מהקבלות וטען שהדבר היה בטעות וכי אין בביתו כל רהיטים הקשורים לקבלות (ע' 224-225). הנתבע הודה שלצורך ההתקשרות הוא נרשם רישום פיקטיבי כתלמיד בישיבת מיר, ישיבת מיר שילמה לו סכומים כ"אברך" עבור השכירות ולאחר מכן הוא העביר הסכומים לתובעת, לטענתו (ע' 226; ראו גם הסכם שכירות שצורף לכתב ההגנה להודעה לצדדים שלישיים). אמנם הנתבע לא העיד עדים בנדון ולא הציג ראיות. עם זאת, מאחר שלא נסתרה הטענה שהרב פינקל שהה תקופה במתחם הישיבה ומאחר שעדות הנתבע בכל הקשור לרכישת הרהיטים מסתברת, יש לדחות את טענות התובעת בנדון.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 60589-07-22 הישיבה הגבוהה כוכב השחר נ' לופס ואח'

תיק חיצוני:

תשלום עבור מקפיה

28. נטען שהנתבע הזמין מקפיה עבור עצמו ושילם בהמחאה של העמותה סך של 1,290 ₪. עדי התובעת העידו שאין מקפיה אצל התובעת. לנוכח האמור לעיל לעניין רכישת רהיטים ומאחר שהנתבע העיד שהמקפיה שימש את הרב פינקל במסגרת הסכם השכירות וכי המקפיה נרכש לעניין זה (ע' 225 ש' 2-1), יש לדחות את טענות התובעת בנדון.

המחאות שניתנו על ידי הנתבע בסך של 13,040 ₪

29. התובעת טענה כי הנתבע שילם סך של 13,040 ₪ בארבע המחאות למטרות לא ברורות ועל כן עליו להשיב הכספים. בהתחשב בנטל הראיה האמור לעיל, מאחר שהנתבע העיד שחלק מהשיקים ניתנו לו עבור החזרי הוצאות דלק (ע' 217-218) ובהתחשב בכך שהתובעת לא העידה מעבר לנטען ולא הזימה את טענות הנתבע, יש לדחות את טענות התובעת בנדון.

שימוש בכרטיס אשראי של אברך

30. התובעת טענה כי הנתבע עשה שימוש בכרטיס אשראי של אברך בישיבה, לצרכיו האישיים, בסך מצטבר של 24,453 ₪ במהלך השנים 2020-2021 והעביר לאותו אברך החזרים מחשבונה של הישיבה (נספח 8 לכתב התביעה). למרבה הצער, האברך נפטר בטרם ההליך. עם זאת, רשימת החיובים נשלחה למי מרום בווטסאפ ע"י האברך קודם פטירתו.

31. הנתבע אישר שנעשה שימוש בכרטיס האשראי של האברך המנוח משום שלתובעת לא היה כרטיס אשראי והדבר נעשה למשל לצורך תשלום לרשם העמותות (ע' 243 ש' 4).

32. משלא העידה התובעת את האברך או את אלמנתו, מאחר שעזבון האברך אף לא נתבע, מאחר שהנתבע הכחיש שנהנה מהחיובים האמורים (ע' 242 ש' 34 ; ע' 244 ש' 10), מאחר שעדות מי מרום בכל הקשור לאופי החיובים מהווה עדות שמועה (ע' 103), מאחר שחלק מהחיובים שנטענו ניתנים לייחוס לתובעת, כדוגמת תשלומים לביטוח רכב, לרישוי רכבים ולתשלומים לרשם העמותות (ראו גם ע' 58 ש' 23-21), נדחת התביעה בעניין זה.

גזילת תרומות או הלוואות?

33. התובעת טענה כי הנתבע גזל לכיסו באופן ישיר, כספים שהיו מיועדים לצרכי תרומה. דין הטענה להידחות.

עדות התובעת היא בעיקרה עדות שמועה וסברה. התובעת לא טרחה להעיד את מר קדוש שלטענתו העביר סך של 50,000 ₪ לתובע בגין תרומה או הלוואה. התובעת גם לא העידה את בני משפחת רוזנפלד, שלטענתה, הנתבע גזל ממנה סכום של 150,000 ₪. התובעת גם

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 60589-07-22 הישיבה הגבוהה כוכב השחר נ' לופס ואח'

תיק חיצוני:

לא העידה את מר הרשקוביץ שלטענתה, הנתבע גזל ממנו סכום של 60,000 ₪ ובעניין זה העיד הרב קרקובר שאין מסמכי הלוואה ואין תיעוד ישיר לכספים שהתקבלו מהתורם האמור (ע' 106).

בהתחשב באמור לעיל לעניין נטל ההוכחה במעשי מרמה וגזל, לא די בעדויות התובעת ובאי העדת העדים האמורים קמה חזקה לרעת התובעת לפיה ידעה שאלה לא יתמכו בגרסתה.

ההודעה לצדדים שלישיים

34. בכל הקשור להודעה לצדדים שלישיים - דינה להידחות.

ראשית, המודיעה לצד שלישי היא הנתבעת לא העידה כאמור ובאי העדתה קמה חזקה לרעתה לפיה לא תתמוך בגרסתה. עדותה מתבקשת ביתר שאת לנוכח היותה בעלת דין.

שנית, המודיעים לא עמדו בנטל ולא הוכיחו שקמה לצדדים השלישיים אחריות לשפותם. בעניין זה לא הוכח כי הצדדים השלישיים ידעו על אופן ההתנהלות הכספית שנהגה, כי הם התרשלו התרשלות רבתי בכל הקשור לניהול ענייני התובעת, כי שולח ההודעה פעל בהתאם להנחייתם וכי הם לא נהגו כפי שמצופה מנושאי משרה או חברים בכירים בוועד המנהל של התובעת. בעניין זה יצוין כי האופן בו פעל הנתבע באמצעות העברת הכספים אל חשבונותיו או אל חשבונות קרוביו, שוללת את הטענה כי יש לייחס אשם תורם לתובעת או למוסדותיה – הצדדים השלישיים (ראו והשוו: ת"א (מרכז) 46019-12-14 **חברה קדישא גחש"א ראשון לציון באמצעות מנהלה המיוחד עו"ד ארז חבר נ' יוסף ברויאר ואח'** (05.11.19)).

שלישית, הנתבעים טענו שהתובעת והצדדים השלישיים לא הקטינו נזק ולא ביררו בזמן אמת. עם זאת, כפי שהוכח, מיד לאחר שנודע לצדדים השלישיים על הטענות הקשות כלפי הנתבע ועל המצב הבעייתי אצל התובעת, עשו התובעת והצדדים השלישיים כל שביכולתם כדי לברר המצב ואף זימנו הנתבע לפגישה. כאמור בעדות רואה החשבון, בהתחשב בהתנהלות הנתבע, לא ניתן היה בזמן אמת, לעשות כן ועל כן יש לדחות את טענות הנתבעים בנדון. יצוין גם שמאחר שההתנהלות הייתה באשמת הנתבע, אין בטענות אלה כדי לסייע לנתבע, בנסיבות העניין.

רביעית, מאחר שהנתבעים – שולחי ההודעה נטלו כספים שלא כדין, לא יכולה לקום להם, בנסיבות העניין, זכות חזרה כלפי הצדדים השלישיים ויש במעשיהם כדי לנתק את הקשר הסיבתי הנטען שבין התנהלות הצדדים השלישיים להתנהלות הנתבעים שגרמה לנזק לתובעת.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 60589-07-22 הישיבה הגבוהה כוכב השחר נ' לופס ואח'

תיק חיצוני:

חמישית, בכל הקשור לצד שלישי 3 – עסקין במנכ"ל קודם של התובעת שלא היה חבר עמותה בתקופה הרלבנטית וממילא לא הוכחה כל עילה כנגדו.

סוף דבר

35. התמונה שעלתה מהתנהלות הצדדים אינה פשוטה כלל ועיקר. מחד, עמותה תובעת, הנסמכת על תרומות ותקציבים אשר לא עבדה באופן מסודר, אשר לא עמדה בזמן אמת על קוצו של יוד ועל בחינת התנהלות מנהלה. מאידך, מנהל נעדר ניסיון מתאים אשר עשה בעמותה כבתוך שלו והעביר כספים בהיקף נרחב לחשבונותיו. התובעת טענה כי היא עובדת כיום באופן מסודר, כי רשם העמותות מודע לעניין זה וכי לקחה העניין לשימת ליבה. מצוות הצדקה חשובה היא מאין כמותה וכידוע צדקה תציל ממות (משלי י, ב). עם זאת, מצופה מארגונים הנשענים על צדקה כי ייזהרו בהתנהלותם שבעתיים. בכך כשלה התובעת ויש לקוות שהתובעת אכן שינתה דרכיה.

36. על הנתבעים להשיב לתובעת הסכומים הבאים:

א. 565,000 ₪ בגין כספים שהועברו לחשבונם.

ב. 26,000 ₪ בגין רכישות שרכשו.

ג. 7,790 ₪ בגין כספים שהועברו לקרוב משפחתם.

ד. 2,641 ₪ בגין נופש שנהנו ממנו.

סך הכל 601,431 ₪.

37. מחייב הנתבעים לשלם לתובעת סך של 601,431 ₪, בצירוף ריבית שקלית מיום הגשת התביעה (28.07.22).

מחייב הנתבעים לשלם לתובעת הוצאות משפט וכן שכ"ט עו"ד בסך 50,000 ₪.

38. ההודעה לצדדים שלישיים נדחת כמפורט לעיל.

מחייב הנתבעים לשלם לצדדים השלישיים הוצאות משפט וכן שכ"ט עו"ד בסך 50,000 ₪.

ניתן היום, ט"ז אב תשפ"ה, 10 אוגוסט 2025, בהעדר הצדדים.

מרדכי בורשטין, שופט, סגן הנשיא

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 60589-07-22 הישיבה הגבוהה כוכב השחר נ' לופס ואח'

תיק חיצוני:

